

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 413193

Redacción y Administración:
Calle Victor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) XII. (7)

BUENOS AIRES, 21. JANUARJA (ENERO) 1954

No. (Štev.) 3

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

SPLETKE V FRANCIJI

V Franciji je René Coty prevzel vodstvo republike. Coty pripada desničarskemu bloku strank. Ni prvi predsednik iz te skupine, pred njim sta bila že Doumergue in Lebrun. Pač pa je tak dogodek moral vedno uravnati podrobnosti v francoski notranji politiki in to se je dogajalo na ta način, da je bil na drugo najvažnejše mesto v republiki takoj nato izvoljen pripadnik levice — in tako se je zgodilo tudi sedaj, ko je bil za predsednika parlamenta izvoljen član socialistične stranke André Le Troquer. Zanj so glasovali radikali, socialisti in komunisti. To mesto predsednika parlamenta je važno, ker postane on v izrednem slučaju, ako bi predsednik republike bil preprečen pri izvrševanju svojih funkcij in bi drugega predsednika takoj ne bilo mogoče izvoliti, sam poslevoedeči predsednik republike.

Da se je spet ponovila stara igra, ko mora biti proti predsedniku desnice izvoljen njegov namestnik iz vrst levice, ni nič posebnega. Zanimivo je le to, da je bil izvoljen z glasovi komunistov in da so se pri teh volitvah povezali socialistični in komunistični glasovi skupaj s framasoni radikalne stranke. Tako se je sedaj pri teh volitvah uspešno uveljavila koalicijska, ki ni popolnoma uspela pri volitvah predsednika republike prejšnji mesec v Versaillesu; ni uspela, a je dosegla, da ni mogel biti izvoljen niti Bidault, niti Laniel, ki sta oba za ohranitev protikomunističnega bloka v Evropi in to z okrepitevijo naporov za evropsko zedinjenje. Trenotno loža skupno s komunisti veruje, da ni treba Evrope zediniti za borbo proti Moskvi, pač pa je primerneje nad vso Evropo skupno z Moskvo ustvariti neke vrste kondominij: kontinentalno Evropo bi nadzirali Moskva in Francija; za to ceno bi radikali s komunisti in socialisti gotovo spet šli v kako novo "ljudsko fronto."

Toda to so mahinacije politikov, ki nujno niso obsojene na uspeh. Bivši zunanji minister Schuman je zadnji čas večkrat opozarjal, da francosko ljudstvo dejansko ostro obsoja to rovarjenje proti Evropi in da te politične spletke radikalov niso več v skladu z razpoloženjem francoskih volilcev. Njemu v pomoč je nastopil francoski Gallupov zavod, ki je izvedel posebno glasovanje med ljudmi o tem, kaj mislijo o delu za zedinjenje Evrope. Ti rezultati so bili zelo presenetljivi. V l. 1952 je bilo za zedinjenje Evrope 32% glasov, proti pa 23%, ostali glasovi so bili deljeni. V zadnjem času pa je novo glasovanje pokazalo, da se je za zedinjenje Evrope izreklo 39% glasovalcev, proti pa 21%. V času, ko je v parlamentu opozicija proti zedinjenju Evrope naraščala, je med ljudstvom razpoloženje bilo ravno obratno. Sedanji parlament tedaj ne more biti resen izraz razpoloženja naroda, pravi Schuman, še manj pa morejo biti razumljive spletke radikalov, teh jakobinskih patriotov, in njih vezanje s komunisti, saj je ravno meščanstvo najbolj sodelovalo pri glasovanju Gallupa.

Konferenca v Berlinu se napoveduje kot dogodek, ki naj enotnost med zahodnimi zavezniki še bolj okrepi. Dejstvo pa je, da v Moskvi računajo, da bodo zlasti Francijo najlažje odcepili od zahodnega bloka. Večkrat so že razni listi objavili podatke o posebnih razgovorih med sovjetskimi in francoskimi zastopniki. Toda prvo, kar se o konferenci v Berlinu napoveduje, je da se namerava konferenca zavleči za več tednov; sovjeti se verjetno spet odločajo za taktiko zavlačevanja in izčrpanja zahodnih zaveznikov. Vodja francoske delegacije je tokrat Bidault, ki je do konca l. 1949 bil skoraj na vseh konferencah štirih in se je že takrat nad sovjetsko taktiko zelo razočaral. Stara maksima francoske zunanje politike pa je: "Nas so največkrat reševale predvsem napake drugih." Ali bo tokrat v Berlinu sovjetska igra spet taka, kakor je bila do l. 1949, to se pravi "napaka!"

Stališče Indije

Položaj na Koreji se razvija v novo krizo. Dne 22. jan. se zaključuje trimesečna doba od podpisa premirja; v tem času bi morali biti vsi ujetniki, ki so pod indijskim nadzorstvom v demilitarizirani coni med Severno in Južno Korejo, zaslani in nato iz taborišč odpuščeni, da odidejo tja, kamor so se odločili. Toda komunisti so vsa zaslisevanja sabotirali, ko so uvideli, da se nad 22.000 ujetnikov javno izreka proti komunizmu in proti temu, da bi se vrnili ali na Kitajsko, ali pa v Severno Korejo. Po 22. jan. mandat indijskega poveljstva neha. Toda poveljnik indijske posadke general Thimaya se je postavil na čudno stališče: vrnil bo ujetnike kom. in ameriškim poveljnikom, toda pri tem je opozoril, da ujetnikov še ne bi smeli vračati v civilno življenje, ker bi dokončno morala o njih usodi odločiti mirovna konferenca, o kateri pa nikdo ne ve, ali se bo sploh kdaj sešla. Ameriški general Hull je objavil, da se za tako naziranje indijskega generala ne more odločiti in bo zato 22. jan. vseh 22.000 ujetnikov izpustil in se bodo vrnili v civilno življenje.

General Thimaya svojega stališča ni zavzel iz lastnega nagiba; za njim je cela indijska vlada. Zastopnica Indije pri OZN pa je ga. Pandit Nehru, sestra predsednika indijske vlade Nehruja, ki je letos tudi predsednica glavne skupščine OZN. Ta je rasposlala vsem članicam OZN vabilo, v katerem jih vabi, da se naj odločijo zato, da bi se okrog 9. februarja sešla OZN na posebno zasedanje, da tam obravnava položaj, ki je nastal s tem, da se mirovna konferenca na Koreji ni sešla in da se je zadeva ujetnikov uredila med tem, da lahko to povzroči novo hudo krizo na Koreji — če ne celo obnovitev sovražnosti čez nekaj mesecev. Izgleda, da bo večina članic OZN vabilo na zasedanje ugodno sprejela, da si zlasti v ZDA korak predsednice OZN spet označevali kot nov dokaz, da hoče Indija svoje stališče nevtralnosti v borbi med sovjeti in zahodnimi zavezniki samo še okrepiti in podrtati.

Danes vodijo Indijo politiki, ki so skoraj vsi šolali v Angliji tedaj, ko je bila doba liberalizma na višku. Sedanji predsednik vlade Shri Nehru je sam učenece Oxforda, ob Gandiju, ki je bil veren Indijec, se je boril predvsem kot nacionalist, da si sam izraža, da je popolen ateist. Spoštuje pa domačo verstvo, ker jih ceni kot bogate vire za krepitev nacionalističnega gibanja. Značilno je, da je pred leti napisal zelo brano delo "Glimpses of History — Pogledi na zgodovino", ki je vsa pisana v duhu liberalnega pozitivizma, privlačna pa zlasti zaradi tega, ker je napisana v stilu in idejnem besedju, ki mu je bilo v Evropi kos najbrž samo še pero pok. Croceja. Nehru je ostal zvest pristaš liberalizma in ni mogoče ravno slučaj, da se je najboljši bleščec kongres svetovne liberalne zveze pred leti vršil ravno v New Delhiju.

Velika večina liberalnih strank je danes v protikomunističnem taboru. Edino pomembno izjemo v tem oziru delajo indijski liberalni politiki, ki sicer prave liberalne stranke nimajo, pač pa so vsi kot pristaši liberalizma domnevno namram komunizmu na isti črti, kakor je to drugod med liberalci po svetu. Toda v Indiji ni tako: indijska zunanja politika je danes do komunizma, to je do sovjetov in njihovega tabora skoraj prijateljsko razpoložena; največ pa v Indiji kritizirajo danes politiko ZDA. Ta opozicija gre pogosto tako daleč, da Indija v OZN večkrat glasuje proti ZDA skupno s sovjetskim blokom. In to vkljub temu, da so bile ZDA tiste, ki so podprle borbo Indije za neodvisnost in še danes se zlivajo stotine milijonov dolarjev kot ameriška pomoč za indijsko industrijo in poljedelstvo. To pomoč v Indiji javno priznavajo in se zanj tudi izkreno zahvaljujejo in navajajo, da upajo, da se bo še povečala. V zunanji politiki pa se odločajo po svoje: hočejo ostati prijatelji z Moskvo, tesni sodelavci s Pekingom in voditelji borbe vseh

zatiranih narodov proti evropskemu kolonializmu in to ne samo v Aziji, ampak tudi v Afriki in drugod.

POSEBNA TAKTIKA KOMUNIZMA V AZIJI

Indiji pogosto očitajo, da ne vidi, kako nevaren je komunizem zlasti sedaj, ko se je okrepil še na Kitajskem. Toda zastopniki indijske vlade odgovarjajo, da se dobro zavedajo, kaj je komunizem. Zato jim je borba proti komunizmu lahka, ker so nameni komunizma jasni, kakor je tudi ideologija komunizma ustaljena. Indijski nacionalisti se zato že desetletja in desetletja bore proti komunizmu in ga oblasti tudi imajo pod kontrolo, ne razumejo pa, zakaj bi jim govorili o nevarnosti komunizma tisti, ki so med borbo Indijcev za neodvisnost imeli v komunistih zaveznike, da bi s tem Gandijevo gibanje slabili. Nad 20 let so se v Indiji Angleži posluževali komunistov, da bi Gandijevo gibanje osmešili in onemogočili. Tedaj komunisti zahodnim politikom in mislecem ni bil nevaren, zakaj bi moral biti nevarnejši sedaj, ko ga v Indiji nadzira in preganja domača indijska policija.

Indija meni, da mora imeti z vlado v Peking redne diplomatske odnose. Kom. Kitajska je sosedna Indiji in da je Kitajska danes komunistična, je večja krivda ZDA in Anglije kot pa Indije. Indijo opozarjajo, da je sedaj komunizem Indiji nevarnejši, ko so komunisti zasedli Tibet. Toda l. 1948 je tibetsko zastopstvo po posredovanju Indije šlo v ZDA in tam prosilo, da naj ameriška vlada neodvisnost Tibeta zavaruje. V Washingtonu pa so zastopstvu Tibeta rekli, da menijo, da mora biti Tibet "priključen" ostali Kitajski — menili so, da bodo namreč vso Kitajsko srečno obdržali čangkajskovi ljudje v svojih rokah. Takrat so bili v Indiji in Tibetu nad izjavo ZDA zelo razočarani. Kdo je kriv, da so v Peking nekaj let nato ponovili isto, kar so trdili v Washingtonu l. 1948 in šli ter Tibet zasedli.

Kadar se bodo zavezniki sporazumevali z Moskvo in Pekingom — to ni izključeno, tako menijo v New Delhiju — se ne bodo prav nič zmenili zato, kako nevaren je komunizem in kom. Tibet Indiji in ostali Aziji, ki bo hotela ostati demokratična, a bo po ev. kompromisu med sovjeti in zapadom prešla (verjetno) v sovjetsko sfero.

Tedaj se bodo morali azijski narodi postaviti na lastne noge. In to pozicijo si morajo že sedaj pripravljati in sicer na dva načina: 1. v Moskvi si morajo že sedaj pripravljati in sicer na dva načina: 1. v Moskvi si morajo znati pridobiti tak sloves, da jih bodo tam čez nekaj let (mogoče) bolj cenili, kakor jih pa danes. To je sicer dvomljivo, toda Indija lahko pri vsem tem le računa, da je treba dostojno vpoštevati azijski subkontinent, ki šteje 370 milijonov prebivalcev; 2. okrepiti se je treba proti evropskem kolonializmu, oziroma svetovnemu kapitalističnemu imperializmu, ki skuša azijske države izrabljati s tem, da prenizko plačuje produkte teh držav in jih s tem spravlja v veliko nevarnost "gospodarskega" suženjstva. In tega se nekatere države (Burma, Indonezija) bolj boje kot pa vrnitve angleških oblastnikov. In ceno azijskih produktov odločajo predvsem v New Yorku. V Indoneziji je ameriška konjunktura zadnjih let izzvala eno najnevarnejših kriz: pred izbruhom vojske na Koreji je cena kavčuka bila 22 centov, med vojsko je dosegla ceno 92 centov in je blagostanje Indonezije doseglo višek. Nekaj mesecev nato, ob napovedi pogajanj za premirje, je kavčuk padel na 16 centov. — Takih primerov je v drugih deželah še nekaj ali pa še več.

Vsega tega se v Indiji, Burmi in Indoneziji, pa tudi drugod, boje. Prelahke je očitke, da se skuša Indija rešiti z nevtralnostjo, ker da bi to verjetno koristilo celi južni Aziji v bodočem vojnem spopadu. Važnejši je problem, kako si z nacionalno in gospodarsko okrepitevijo zavarovati tak razvoj, da bo državo okrepil za odpor ob vsaki preizkušnji.

UN NUMEROSO GRUPO DE AVIONES A REACCION LLEGARA A EZEIZA EL 28 DE ESTE MES

El 28 del corriente mes llegarán 17 aviones a retropropulsión, pertenecientes a la Fuerza Aérea de los E. Unidos que realizan una gira de confraternidad por la América Latina. Cálculase que los aviadores visitantes arribarán al Aeropuerto Ministro Pistarini entre las 10 y las 12 de ese día; los mismos están bajo el mando del mayor general Reuben

C. Hood, comandante general del comando aéreo del Caribe.

Por la mañana del día 29 entre las 11 y las 12, la escuadrilla norteamericana ofrecerá una demostración aérea sobre el Aeropuerto Ministro Pistarini. Posteriormente, los aviones serán expuestos sobre tierra para que puedan inspeccionarlos las personas interesadas durante el resto del día.

NA EZEIZI BO 28. T. M. PRISTALA VELIKA SKUPINA LETAL NA REAKCIJSKI POGON

Dne 28. januarja t. l. bo na Ezeizi pristalo 17 severnoameriških letal na reakcijski pogon. Ta letala obiskujejo sedaj posamezne južnoameriške države na svojem poletu bratstva med ameriški državami.

Letala bodo predvidoma prispela na Ezeizo dne 28 t. m. dopoldne in bodo po vrsti pristajala med 10 in 12. uro. Es-

kadrilo vodi letalski general Reuben C. Hood, poveljnik letalskih posadk v karibskem področju.

Naslednjega dne, t. j. 29. januarja med enajsto in dvanajsto uro bodo severnoameriška letala na reakcijski pogon izvajala nad letališčem Ministro Pistarini drzne vaje, nato si jih bo na letališču lahko ogledalo občinstvo.

Nova strategija ameriške politike

Pred berlinsko konferenco sta predvsem britanski in ameriški zun. ministri podala nekaj jasnih izjav o stališču obeh velesil do morebitnih sovjetskih zahtev na konferenci. Eden je izjavil, da "opustitev NATO-ja ne more biti cena za sporazum z ZSSR. Prav tako zahod ne bo nikdar odstopil od svoje zahteve po združitvi Nemčije na podlagi svobodnih volitev."

Dulles je pa objavil novo strategijo ameriške zunanje politike, — ki jo je delno začrtal Eisenhower v svojem govoru "State of the Union", — ko je dejal, da "je odslej naprej ameriška zunanja politika grajena na potrebah vojaške strategije in vojaških možnosti". Vlada je sklenila postaviti "masovno povračilno silo", ki bo z enim silnim udarcem spravila na tla katerega koli

napadalca kjer koli na svetu. Ameriška dolgoročna obrambna politika se bo odselej naprej naslanjala na naslednja dejstva: 1) USA se ne more za stalno zavezati vzdrževati vojaške sile po raznih delih sveta in priti v nevarnost, da ji zmanjka rezerve doma; 2) Ni zdrava politika za vedno zagotavljanje gospodarsko pomoč drugim državam; 3) Ni zdrava politika za vedno obljubljanje vojaško pomoč drugim državam, da bi tako USA sama prišla v finančno in gospodarsko stisko. Za katerega koli napadalca si USA odslej naprej pridruži pravico udariti nanj s katere koli strani in s kakršnimi koli sredstvi. Opozorilca menijo, da je Dulles pri tem mislil na ZSSR in rdečo Kitajsko, pod "kakršnimi koli sredstvi" pa je mislil atomsko in hidrogensko bombo.

Milovan Djilas obsojen

V zadnji številki "Svobodne Slovenije" smo poročali, da imajo doma komunisti v vodstvu svoje stranke zmedo in nerodnost. Povzročil jo je Milovan Djilas, tretja osebnost po rangju v vodstvu jugoslovanske komunistične stranke, ki je dajala še do nedavnega avtentična tolmačenja titovega komunizma, Titov osebni prijatelj, nedavno izvoljeni predsednik komunističnega parlamenta, eden od štirih podpredsednikov zveznega izvršnega sveta, t. j. podpredsednik republike, član Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in glavni tajnik tega komiteja. V "Borbi" je kot avtoritativna osebnost objavil vrsto člankov. V enem od njih je dejal, da se bo morala komunistična partija otresti zastarele revolucionarnosti in se podati na pot prave demokracije.

S to svojo ugotovitvijo odn. zahtevo je prišel v navzkrižje s stališčem, ki ga zavzemajo ostali člani vodstva stranke in sam Tito.

Obsojdo Djilasovo pa so pospešile ženske, ki tudi pri jugoslovanskih komunističnih veljaki igrajo veliko vlogo. Žene vodilnih jug. komunistov v Beogradu so že kar prava kamarila, ki vedri in šari v ozadju ter preko svojih mož uveljavlja svoje želje in zahteve. Najvplivnejši je seveda krog žena visokih komunističnih funkcionarjev, ki se zbira okoli sedanjih Titove žene Jovanke. V ta krog bi po položaju svoje ga moža gotovo spadala tudi žena šefa generalnega štaba Peke Dapčevića. Ker

pa menda ni bila partizanka so jo žene ostalih partizanskih veličin ostantativno bojkotirale. In proti tem ženskim kllkam je nastopil Milovan Djilas javno ter obsodil njihovo početje.

S tem je Djilas dregnul v sršenovo gnezdo ter so kar naenkrat kot po naročilu začeli leteti napadi nanj od vseh strani. V vodstvu komunistične stranke so sklenili, da ga bodo poklicali na zagovor in da ga bodo eksemplarno kaznovali. Sam Tito je prihitel iz Slovenije v Beograd. Prekinil je svoje zimsko počitnice, ker je hotel osebno predsedovati sobotni seji Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Tito je imel tudi glavni obtožni govor. V svojih poročilih nekateri inozemski časnikarji navajajo, da je Tito Djilasu očital kot največji prestopke, češ, da je "padel pod pliv zahodnih demokracij" ter da se je oddaljil od prave komunistične smeri. Zanj je zahteval eksemplarno kazno. Povdarjal je tudi, da ravno Djilasov slučaj dokazuje kako nizko je že padla "budnost" komunistov, da se celo v vodstvu same stranke lahko kaj takega dogaja. Zahteval je, da bo partija morala še bolj povdariti komunistično osnovo vsega svojega dela, ker da je Djilasov slučaj primer nevarnega oddaljevanja od prave komunistične linije. Zato bo treba v celoti izvajati sklepe zadnjega kongresa kom. partije v Zagrebu.

Djilas je bil na sestanku kot obtoženec. Poročila navajajo, da je "priznal" vse obtožbe in vse svoje "napake". Priznal da je tudi, "da bi bil postal vodja opozicije proti Titu, če ga ne bi bili prej ustavili."

Na tej seji so člani Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Djilasa obsodili na odvzem vseh funkcij ki jih je imel v partiji. Tako je moral podati ostavko na položaj podpredsednika izvršnega sveta, na položaj glavne-

(Nadaljevanje na 2. strani)

VELESEJEM V MENDOZI – GOSPODARSKA MANIFESTACIJA JUžnoAMERIŠKE SKUPNOSTI

Prejšnji četrtek so z velikimi slovesnostmi odprli v Mendozii ameriški velesejem. Na to slavnost je prišlo v Mendozo veliko število gostov, turistov, diplomatskih predstavnikov držav, ki imajo na velesejmu svoje paviljone, predstavniki zveznih ministrstev, posameznih provinc in številnih gospodarskih in industrijskih obratov v republikah.

Velesejmski prostor obsega področje 26 hektarjev ter je v sredini krasnega naravnega parka. Na njem je postavljenih 101 paviljon, ki so vsi moderno arhitektonsko zgrajeni. Ti paviljoni stojijo na površini 35.470 kv. m. Za njihovo zgraditev so pa porabili 50 milijonov pesov.

Od južnoameriških držav imajo na velesejmu svoje paviljone naslednje republike: Bolivija, Brazil, Colombija, Cuba, Chile, Ecuador, El Salvador, Honduras, Mexico, Paraguay in Republica Dominicana.

Na velesejmu imajo okusno in lepo urejene paviljone med drugim tudi zvezna ministrstva za promet, za industrijo in trgovino, za komunikacije, letalska industrija v Cordobi, ministrstvo za javna dela, za narodno obrambo, za zunanjo trgovino, za finance, za vzgojo, za poljedelstvo in živinorejo.

S svojimi pridelki so za zastopane naslednje province: Tucuman, Corrientes, Eva Peron, Buenos Aires, Cordoba, San Luis, La Rioja, Santa Fe, Presidente Peron in Mendoza. Vseh razstavljalcev je 1.100.

Ob napovedani uri prejšnji četrtek so se na velesejmskem prostoru zbrale številne odlične osebnosti, med katerimi je bil med drugim tudi zunanji minister dr. Remorino, guvernerji posameznih

provinc, diplomatski predstavniki držav, ki so zastopane na velesejmu in drugi. Guverner province Mendoze dr. Carlos Evans je v uvodnih besedah povdarjal važnost dejstva, da se ameriški velesejem odpira ravno v Mendozii, to je v mestu, odkoder je general San Martin započel svojo osvobodilno vojno ter narode osvobajal izpod tuje oblasti. General San Martin je povsod širil ljubezen in bratstvo med narodi. To nalogo danes vrši predsednik republike general Peron in zato ima ta velesejem mnogo večji pomen, kot pa samo prikazati gospodarske delavnosti posameznih južnoameriških držav: je izraz bratstva med temi državami in vere v svobodo ter v Ameriko.

Ko je zaključil svoj pozdravni nagovor mendoški guverner dr. Evans, se je zaslila znana, moška beseda predsednika generala Perona, ki je ameriški velesejem v Mendozii odprl z vladne palače v Buenos Airesu. Njegovo poslanico so prenašale poleg državne radijske postaje še vse ostale argentinske radijske postaje.

V svojem, vsebinsko bogatem govoru je general Peron povdarjal važnost tega velesejma, ki prvič prikazuje vso go-

spodarsko dinamiko posameznih držav Južne Amerike. Južnoameriške države predstavljajo izredno koristno gospodarsko enoto za vse svoje narode. Načela, ki se jih morajo držati vlade teh držav v svoji gospodarski politiki morajo biti samo taka, ki vodijo k njihovi gospodarski osamosvojitvi.

V nadaljnjih svojih izjavah je govoril o poslanstvu Amerike in njenih narodov doma in v svetu. Naglašal je, da se bo brez dvoma usoda Amerike zaključila v kontinentalni zvezi, ki bo segala od Severnega tečaja do Antartide na jugu. Do te zveze bo prišlo, pa četudi to ni prav tistim, ki propagirajo pretiran nacionalizem. Govoril je obširno tudi o dopolnjevanju in spopolnjevanju na političnem, gospodarskem in socialnem področju na ameriški strani, ki mora povsod upoštevati vso celino, vendar pa ohranjati vse ameriške nacionalne enote.

Tako politiko zasleduje Argentina in mendoški velesejem naj bo prvo središče za širjenje teh resnic. Leto 2000 bo našlo Ameriko ali združeno in enotno, ali pa premagano. Vse je odvisno od tega, kako bomo znali uresničiti svoje nacionalne cilje, z najširšo možno solidarnostjo, ki je pa ni mogoče doseči samo s prijateljskimi izjavami, ampak s trajno rešitvijo skupnih vprašanj in koristi.

Ameriške vlade in narodi stojijo pred Hamletovo izbiro: Biti ali ne biti.

Gallusov slavnostni občni zbor

V nedeljo ob petih popoldne se je vršil na Pristavi v Moronu jubilejni izredni občni zbor "Gallusove" družine, h kateremu so bili povabljeni poleg rednih tudi vsi nekdanji člani, zastopniki drugih organizacij in posebni prijatelji njenega zbora in prizadevanja. Velika soba je postala kmalu premajhna in je precejšen del udeležencev poslušal potek zborovanja pred vrati in pod oknom. Na Pristavo je prišlo ta dan tudi lepo število drugih gostov, da slišijo po oficijelnem delu našo lepo pesem. Med udeleženci občnega zbora so bili prosvetni referent Društva Slovencev g. dr. Krivec, predsednik konzorcija Svobodne Slovenije g. Stare, vicedirektor slovenskega dušnega pastirstva in urednik Duhovnega življenja g. Jurak, za Slovensko besedo in šmartinski pevski zbor g. svetnik Škulj, za Kat. misijone in Baragovo zvezo g. Lenček CM, predsednik Planinskega društva g. Petriček, predsednik Družabne pravde g. Masič, za društvo Soča g. Arnsšek, Milharčič in Mišič, predsednik SIO g. Kastrevc, zastopnik Balantičeve družine, fantovske in deklisne organizacije, pisatelj Simič in posebno burno pozdravljen častni

KOROŠKA

Mesečnik "Vera in dom", ki ga izdaja Mohorjeva družba v Celovcu, je z novim letom izšel v nekoliko spremenjeni obliki. Uredništvo pravi, da bo list postal "družinsko-kulturno glasilo vsega našega ljudstva od Drave do Soče, do beneških ravnin in Jadranskega morja", kajti rojaki iz Goriške, Tržaškega in Slov. Benečije so izrazili željo, da bi "Vera in dom" postala glasilo tudi njih kulturnega življenja.

V Žitari vasi je umrl tamošnji župnik Valentin Weiss v starosti 83 let in v 50. letu svojega župnikovanja v isti fari.

Po obisku Titoveka zunanjšega ministra na Dunaju Koče Popoviča je bila v avstrijskem parlamentu podana tudi tale uradna izjava: "V koroškem šolskem vprašanju ni bila sklenjena z Jugoslavijo nikakva pogodba. To vprašanje doslej ni bilo niti predmet uradnih mesebnih razgovorov. Pač pa je dobila Avstrija od Jugoslavije razne nasvete za rešitev tega vprašanja in avstrijska vlada je obljubila, da bo te nasvete proučila."

Britanske zasedbene oblasti so izpraznile večje število stanovanj v Lienzu in v Spitalu. Upajo, da bodo Angleži izpraznili zasedene prostore tudi v Mohorjevi hiši v Celovcu.

Spremembe med slovenskim duhovništvom: Iz Dobre vasi je bil prestavljen v Celovec k mestni župnji št. II. Jožef Bobinč, iz Celovca je odšel za dekana rožeške dekanije in župnika v Podgorje dr. Janko Hornboeck, iz Podkarnosa na župnijo na Krčanjah Mihael Laura, iz Šmarjete v Rožu za župnika v št. Jakob v Rožu Andrej Karicelj, iz Medgorij za župnika v Šmarjeto v Rožu Janko Lampichler, iz Podgorij za župnega upravitelja v št. Vid v Podjuni Jože Kunstelj, iz Beljaka v Pliberk Janko Valjavec, iz št. Vida v Podjuni v Celovec k novi župnji pri sv. Jožefu (Siebenhugel) dr. Srečko Zamjen.

Leto 1953 je že minilo. Med naročniki Svobodne Slovenije jih je pa še precej, ki za to leto še nimajo poravnane naročnine. Vse te prav lepo prosimo, da nam jo takoj poravnajo, kakor tudi plačajo še morebitne druge zaostanke.

List se vzdržuje samo z naročnino. Upošteвайте to in jo plačajte takoj.

dočnost. Zvedeli smo, da je priredil pevski zbor doslej 4 posvetne in 5 cerkvenih koncertov, da je sodeloval na 28 prireditvah drugih slovenskih kulturnih združenj in na 2 neslovenskih izseljenških večerih. Na novih, pontifikalnih in siceršnjih posebno svečanih mašah je pel 16 krat. Radijski nastopi so bili trije, interna proslava ena, javno predavanje eno. Na odru sta bili dve spevoigrini, vsaka dvakrat. Za koncertni program so prispevali izvirne kompozicije skladatelji Bajuk, Geržinič, Osana in Šijanec. Društvu so doslej predsedovali gg. Fink, Vombergar, Markež, L. Jan in Lipušček. Društvo se je že pečalo z mislimi ustanoviti orkester in mladinski zbor; izvedbo teh načrtov je moralo odložiti in bo lahko znova o njih uresničenju govoriti, ko bosta izpolnjeni dve najnujnejši potrebi: lastni lokal in klavir. To dvoje bo omogočilo tudi ustanovitev slovenske glasbene šole. V načrtu je uvedba komornih večerov. Predsednik je nato razdelil 23 pevcev, ki pejejo pri "Gallusu" že vseh pet let spominske diplome; vsi odlikovanci so bili deležni prisrčnega odobravanja.

Društvu so zatem v navdušenih govorih gratulirali gg. svetnik Škulj, Lenček CM, Petriček in Hladnik. Zastopniki drugih organizacij so si prihranili napitnice in pozdravne besede za prosto zabavo pri pogrnenih mizah. Kazalo je, da se bodo razpršili oblaki, ki so že vse popoldne grozeče viseli nad mestom a dotlej le tu pa tam poškopili pristavo z nekaj kapljicami. Komaj pa so se začeli ljudje posedati, se je vtila ploha. Razdeliti so se morali v 3 skupine. Ena je vedrila v veliki sobi, druga na terasi glavne stavbe, največja pa je zasedla novo kegljišče, ki je za takšna vremenska presenečenja pravi blagoslov pristave. Enkrat pri eni, drugi pri drugi skupini je zadonela slovenska pesem. V poznejših urah so se oglasile še govornice; škoda, da jih niso vsi slišali.

Sneg in mraz v Evropi in USA

Po lepi jeseni, ki jo je preživela srednja Evropa in ko skoro ni padlo kapljice dežja v Sloveniji in po drugih delih Jugoslavije, so predvsem alpski deli Evrope doživeli izredno mlo zimo, tako da za božične praznike ni bilo treba skoro nositi ljudem suknj. Po novem letu okrog sv. Treh Kraljev pa je s severa zavel mrzel val, ki je zajel vso Evropo in jo zasul s snegom, kakršnega ne pomnijo že več let. V alpskih predelih Francije, Italije, Nemčije, Avstrije in Jugoslavije je snežilo dober teden dni. Namredo je belega pršiča na metre. Temperatura je padla globoko pod ničlo in so imeli n. pr. v Torinu -24°C, v Benetkah -12°C, v Udinah -26°C, v Ljubljani -28°C, v Innsbrucku -32°C itd. Ta hud mraz pa je v nekaj dneh pregel močan jug, ki sicer temperature ni spravil nad ničlo, je pa povzročil, da se je na gorah nakopičeni sneg pričel pomikati v doline in so silni plazovi uničevali gozdove, hiše, živino in ljudi, predvsem v zahodni Avstriji in jugozahodni Nemčiji. Predeli okoli Bodenske-

MILOVAN DJILAS OBSOJEN

(Nadaljevanje s 1. strani)

ga tajnika Centralnega komiteja in na članstvo v njem. Centralni komitej mu pa milostno "dovoljuje", da lahko ostane še nadalje kot navaden član v komunistični partiji, da ima tako možnost, da "popravi svoje napake". Opozoril ga ga pa, da je to "zadnje svarilo, ki si ga je dobil." Seveda je moral odstopiti tudi kot predsednik parlamenta.

Tako je po časopisnih poročilih za enkrat politično končal Milovan Djilas, o katerem so še do nedavnega vsi komunistični listi objavljali poročila samo na prvih straneh, čigar sliko, kako se spreha s Titom dne 28. novembra na proslavi dneva republike v Jajcu, so prinesli vsi kom. listi v Jugoslaviji in ki je še med vilnilno agitacijo nastopal po raznih mestih v državi kot ena najvplivnejših komunističnih osebnosti.

Inozemski časnikarji sedaj poročajo iz Beograda, da vodilne komunistične osebnosti v zvezi z Djilasovim slučajem napovedujejo večjo čistko v jugoslovanski komunistični partiji.

ARGENTINA

Predsednik general Perón je lani v 238 delovnih dneh sprejel v vladni palači 20.536 oseb.

Predsednik libanonske republike Kamil Šamun bo koncem meseca marca obiskal Argentino, kjer se bo kot državni gost mudil en teden dni. Iz Argentine bo odpotoval v Rio de Janeiro, nato pa v Montevideo, odkoder se bo vrnil v svojo republiko.

V Buenos Airesu je bil izredni kongres Glavne delavske zveze CGT. Na zaključno zborovanje je prišel tudi predsednik general Perón ter je imel na udeležence kongresa daljši govor, v katerem je povdarjal kot glavno misel, da samo sodelovanje med industrijo in poljedelstvom vodi do pravega blagostanja in bogastva.

V Buenos Airesu se je te dni mudila skupina čilskih konjeniških častnikov. Bila je sprejeta tudi pri predsedniku generalu Peronu.

V veliki tovarni za izdelovanje vreč Calvente v Buenos Airesu je pred dnevi izbruhnil požar, ki je tovarniški objekt uničil do temeljev. Škoda znaša več deset milijonov pesov. Požar je bil tako velik, da ga je gasilo nad 100 gasilcev.

Po odredbi ministra za vojsko so sedež I. motoriziranega topniškega regimenta preмести iz Ciudadela v Junin.

Notranje ministrstvo je objavilo dekret o razpisu dopolnilnih volitev poslancev in senatorjev za narodni kongres ter za izvolitev podpredsednika republike, namesto umrlega podpredsednika Hortensija Quijano. Volitve bodo v nedeljo 25. aprila t. l.

Vodstvo Peronistične stranke je določilo za svojega kandidata za podpredsednika republike kontraadmirala Tesaire-a, predsednika senata in predsednika Vrhovnega sveta Peronistične stranke.

Skupina francoskih alpinistov, ki je nedavno prispela v Buenos Aires z namenom, da se povzpne na vrh Aconcague z južne strani, se je podala v Mendozo in dalje v Quebrada de Horcones, kjer si bodo uredili taborišče. Francoske alpiniste vodi Rene Ferlet. Člani te ekspedicije so se kot znano, lansko leto povzpeli na vrh Fitz Roya. Tudi ekspedicijo na Aconcago podpira predsednik general Perón ter s strani argentinske vojske sodeluje v njej častnik Atilio Ramazzi, znan andinist in smučar. Člani ekspedicije so te dni z vojaškim letalom pregledali ves teren, ki ga bodo morali prehoditi odnosno preplezati, da se bodo povzpeli na vrh kraljice Andov. Poročali smo že, da z južne strani še nihče ni prišel na vrh Aconcague, ker je treba preplezati ledeno steno, visoko 3.000 m.

Po razgovorih, ki jih je imel angleški minister za trgovine Derick Heathcoat Amory z ministrom za zunanjo trgovino dr. Caffierom in ostalimi ministri gospodarskih resorov, predvsem pa po sprejemu pri predsedniku generalu Peronu, je na tiskovni konferenci z velikim optimizmom govoril o bodočih gospodarskih in trgovinskih odnosih med Argentino in Veliko Britanijo. Angleški trgovinski minister je zagotavljal, da lahko angleška industrija v polni meri podpre izvedbo II. gospodarskega načrta.

V ponedeljek je bil v Argentini viden polni lunin mrk.

Med Argentino in Japonsko je sklenjen nov trgovinski dogovor, ki predvideva izmenjavo blaga med obema državama v višini 180 milijonov dolarjev, t. j. 20 milijonov dolarjev več, kakor pa v dosedanjih trgovinskih pogodbah.

Dne 4. februarja bodo izročili v promet novoizgrajeno železnico, ki bo vezala Salto v Argentini z Antofagasto v Čilu.

V Buenos Airesu so bile v nedeljo velike avtomobilske dirke. Zmagal je Juan Manuel Fangio, ki je vozil z avtomobilom znamke Maserati.

Buenosaireski kat. dnevnik "El Pueblo" z dne 14. januarja t. l. je objavil daljši članek pod naslovom "Navidad sin campanas en Yugoslavia" — Božič brez zvonov v Jugoslaviji. Pisec članka Myriam de la Riestra v njem popisuje nastopanje komunistov proti kat. cerkvi in kat. vernikom.

V Buenos Airesu bo prispel koncem januarja na prijateljski obisk ecuadorski zunanji minister dr. Luis Antonio Peña Herrera.

V vsako slovensko družino Koledar - Zbornik Svobodne Slovenije

